

Дмитро Донцов як ідейний символ Півдня України

АВТОР: ЦЕНТР ІМ. Д.ДОНЦОВА. 01 ЧЕР 2022 В 23:58

Дмитро Донцов як ідейний символ Півдня України (Звернення до голів обласних, міських адміністрацій, депутатів усіх рівнів південних і східних областей України)

Нещодавно московські окупанти знищили в Мелітополі меморіальну дошку Дмитру Донцову та зухвало «перейменували» вулицю його імені іменем Павла Судоплатова, чекіста, який здійснював злочини та вбивства на угоду Москві, зокрема організував вбивство лідера ОУН Євгена Коновальця. Це дуже показовий факт, який, по-перше, виявляє, кого насамперед боїться Москва і чие ім'я прагне вона затерти в пам'яті українства, а по-друге, ще раз демонструє, як саме ставиться Москва до українського народу, його героїв та культурних провідників і кого вшановує при цьому.

Дмитро Донцов (1883-1973) відіграв надзвичайно важливу роль в історії української нації ХХ ст. Він був блискучим публіцистом і відкрив нову сторінку в розвитку української журналістики, надавши їй високої ідейності, європейського розмаху, гострої аналітичності. Він був масштабним ідеологом, який сформував ціле покоління українських патріотів нової хвилі — принципових, вольових, сповнених широких націєтворчих планів, — особливо у міжвоєнну добу, коли постало покоління українських націоналістів, а його ідеологічні книги стали шедеврами української політичної думки. Він був оригінальним філософом і його спадщина належить до золотого фонду української ірраціоналістичної думки (трактати «Націоналізм» (1926) і «Дух нашої давнини» (1944), самобутнім культурологом — теоретиком нового окциденталізму, яскравим літературним критиком та есеїстом, який кардинально вплинув на становлення цілої літературної течії вісниківського (героїчного) неоромантизму. Журнали «Літературно-науковий вістник» (1922-1932) і «Вістник» (1933-1939), які редагував Д.Донцов, стали епохальними явищами в українській культурі задля наповненості великими ідеями, несподіваним публікаціям європейських класиків, чудової полеміки та концептуальним новаторським крокам у переосмисленні української історії, художньої літератури, етно-ментальних основ нації тощо. І головне — при цьому Д.Донцов залишався яскравим виразником духу українського Півдня, Причорномор'я, де він народився (в Мелітополі, Приазов'я), який він надзвичайно любив і долю якого глибоко осмислював.

Саме Д.Донцов першим обґрунтував в українській політологічній думці потребу формування відновленої української держави як чорноморської, розвернутої геополітично до Півдня, великої морської держави (його книжки «Міжнародне становище України і Росія» (1918), «Українська політична думка і Європа» (1918), статті «Наше море», «Око Європи», «Нафта, Царгород і Європа» та ін.). Водночас Д.Донцов був першим і найбільшим концептуальним критиком Росії як цивілізації, як головної імперської та шовіністичної загрози для України (книги «Модерне московіфільство» (1913), «Культура примітивізму» (1918), «Підстави нашої політики» (1921), статті «Той Перший», «Поділ Росії», «Чим є російська революція?» та ін.).

Сьогодні твори Д.Донцова неодноразово перевидавалися в Україні. Культурною подією стало видання його всеохопного 10-томника «Вибраних творів» (Дрогобич-Львів, 2011-2016), який представив автора як різнобічного, глибокого мислителя, стратега української культури й політичної думки.

Тож Д.Донцов є гордістю українського Півдня як автор, який зумів прославити українське Причорномор'я своїми яскравими творами, своєю високоідейною позицією та потужними впливами на українське національне буття. Тому нині свідоме українство має гідно відповісти на брутальну поведінку та антиукраїнські дії московських окупантів і у відповідь на злочини Москви масштабно вшанувати пам'ять видатного мислителя та політичного діяча.

Звертаємося до голів до голів обласних військових адміністрацій Південної і Східної України, а це Кіровоградська, Дніпропетровська, Запорізька, Луганська, Донецька, Миколаївська, Одеська області, до міських голів краю, до депутатів усіх рівнів цього регіону з тим, щоб вони посприяли тому, аби ім'я Дмитра Донцова було присвоєно вулицям в їхніх містах, бажано вулицям великим і центральним.

Окрім того вважаємо, що меморіальні погруддя Д.Донцову мали б постати принаймні в кількох містах України, з якими були пов'язані його походження і діяльність: в Мелітополі, Запоріжжі, Дніпрі, Києві, Львові. Однак ці плани відкладемо, зрозуміло, на повоєнний час.

Сергій Квіт, доктор філологічних наук, Президент Києво-Могилянської Академії, автор книги «Дмитро Донцов: Ідеологічний портрет»,

Олег Баган, керівник Науково-ідеологічного центру ім. Д.Донцова, упорядник та редактор «Вибраних творів» Д.Донцова у 10-ти тт.,

Максим Дорофєєв, керівник філії Науково-ідеологічного центру ім. Д.Донцова в м. Дніпро,

Оксана Микитюк, кандидат філологічних наук, Національний університет «Львівська політехніка», дослідниця мови Д.Донцова, упорядниця збірки афоризмів Д.Донцова «Щастя – бути сильним»,

Михайло Сидоржевський, голова Національної спілки письменників України

Ігор Гурич, доктор історичних наук, зав. відділом Інституту археографії та джерелознавства ім. М.Грушевського,

Григорій Клочек, доктор філологічних наук, завідувач кафедри української літератури Центральноукраїнського педагогічного університету ім. В.Винниченка,

Володимир Микитюк, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри української літератури Львівського національного університету ім. І.Франка,

Павло Вольвач, письменник (Запоріжжя),

Сергій Злючий, письменник, перекладач, громадський діяч (Кам'янське),

Федір Турченко, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії України, заслужений діяч науки і техніки, Запорізький національний університет,

Віктор Гудзь, доктор історичних наук, Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б.Хмельницького,

Олександр Ситник, доктор історичних наук, Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б.Хмельницького,

Ірина Руснак, доктор філологічних наук, директор інституту філології, Київський університет ім. Б.Грінченка,

Олександр Музичко, доктор історичних наук, професор, Одеський національний університет ім. І.Мечникова,
Олександр Сич, Голова Івано-Франківської обласної ради, доктор політичних наук, професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, народний депутат України (2012-2014), Віце-прем'єр міністр України (2014),

Микола Чабан, журналіст, письменник, краєзнавець, Заслужений журналіст України, Член Національної спілки журналістів України та Член Національної спілки письменників України (Дніпро),

Микола Веґеш, доктор історичних наук, професор, Ужгородський національний університет

Юрій Щур, кандидат історичних наук, Запорізький національний університет

Юрій Сиротюк, політик, військовий, народний депутат України (2012-2014), директор центру «Українські студії стратегічних досліджень» (Київ).